

OBSAH:

	Str.
Předmluva	3
Dějiny a význam	5
Půda	9
Mechanická struktura	9
Tepelné poměry v půdě	12
Vzduch v půdě	14
Vlhkost a voda půdy	15
Propustnost půdy pro vodu	19
Chemické složení půdy	22
Hnojení	24
Mikroorganismy v půdě	27
Nemoci půdní	35—40
Sněť slezinná. — Sněť chřestivá. — Maligní oedem. — Tettanus. — Červenka veprů. — Haemorrhagická septikaemie. — Nákaza zvěře a skotu. — Nákaza veprů. — Cholera drůbeže. — Plícní nákaza telat. — Nákaza bývolů. — Nákaza ovci. — Pyoseptikaemie novorrozených zvířat. — Mor skotu. — Nakažlivé zmetání. — Zhoubná horečka skotu. — Úplavice novorůzenců a kojenčí. — Difterie telat. — Neštovice drůbeže. — Haemoglobinurie skotu. — Piroplasmosa. — Trypanosomatosa koní — čili nákaza šankrovitá. — Nemoci půdní způsobené cizopasníky živočišnými:	
Voda	41
Spotřeba vody ku napájení	42
Fyzikální vlastnosti	43
Chemické vlastnosti vody	44
Zkouška mikroskopická	45

⑦ Mikroorganismy ve vodě a zkouška bakteriologická	49
Vody odpadní	51
Čištění a desinfekce vody	52
Vztah původu vody na její jakost	54
Vzduch	56
Součásti atmosférického vzduchu	56—58
Dusík. — Kyslík. — Ozon. — Kyslečník vodičitý. — Kysličník uhličitý.	
Určování množství kysličníku uhličitého ve vzduchu	59
Vlhkost vzduchu a srážky vodní	62
Ostatní plynné součástky vzduchu atmosférického	66
Prach ve vzduchu	66
⑧ Mikroorganismy ve vzduchu	68
⑨ Odstraňování prachu a desinfekce vzduchu	69
Teplota vzduchu	70—71
Tlak vzduchu	73
Elektřina a výboje elektřiny ve vzduchu	73
Radioaktivita vzduchu	73
Světlo	74
Proudění vzduchu	74
Povětrnost a klima	76
Klima. — Klimatická a meteorologická data pro Prahu.	
Diagramy rozšíření náraz v republice československé v jednotlivých měsících od r. 1922—1924	77
Povětrnostní zpráva státního meteorologického ústavu v Praze II.	81
⑩ Aklimatisace	82
Stáje	83
Stavební místo	84
Spodek	84
Poloha. — Klimatické poměry	84
Stavební materiál	85
Hlavní zdi	87
Střecha	87
Budovy vedlejší	88
Vnitřek stájí	89
Velikost a výška	91
Stání	92
Stlaní	94
Kanalisace	95
Světlo	97

④ Teplota	98
Zařízení	100—102
Nářadí, ke krmení: žlaby, koše a jesle. — Napajedla. — Nářadí ke přivazování zvířat.	
Ventilace	103
Stáje pro drobné zvířectvo domácí	106—109
Vepřince. — Ovčiny. — Kozí chlévky. — Králikárny.	
Drůbežárný	110—113
Kurníky. — Husince. — Holubnísky.	
Cizopasníci.	
⊗ Pastva	114
Hygienický význam pastvin	114
Druhy pastvin	117
Vlastnosti dobrých pastvin a jich zakládání	118
Zakládání pastvin	119
Marše	120
Doba pastvy	121
Nebezpečí hrozící zvířatům na pastvinách	121
Cizopasníci živočišní na pastvinách	122
Červi a pavoukovití členovci	122—125
Dvojkřídly hmyz cizopasný	126—133
Ochrana proti hmyzu	133
Larvy střečků	134—138
Ochrana proti larvám střečků. — Larvy v traktu zažívacím	137
Choroboplodné bakterie na pastvinách	139
Otravy jedy anorganickými na pastvě	140
Jedovaté rostliny	140—142
Přehled nejznámějších jedovatých rostlin .	143—182
<i>Každý rostliny</i>	
Jedovaté rostliny tropické a jiných cizích zemí	183
Plísně a jiní cizopasníci na rostlinách	183
Ošetřování zvířat domácích a upotřebení jich výkonnosti po stránce hygienické	185
Obsluha a potřebný počet osob	185
Pěstění kůže a srsti	187
Cizopasníci kožní	190
Čmelíci. — Vši. — Blechy. — Prašivina	191—196
Prašivina koní. — Prašivina skotu. — Prašivina ovcí. — P. koz. — P. prasat. — P. králíků. — P. kočky a psa. — P. drůbeže.	
Peče o orgány pohybu	197
Ošetřování kopyt a paznehtů	197
Pěstění rohů	200
Ošetřování orgánů smyslových a nervových	201
Peče o zvířata pracovní	201

Ošetřování dojnic	202
Ošetřování ovcí	203
Ošetřování zvířat na žíru	204
Hygiena plemenitby	204—206
Tab. I. Vhodné stáří páření samců a přípustný počet skotu.	
Tab. II. Vhodné stáří k páření samic.	
Hygiena samic březích	206
Hygienická opatření při porodu	207
Hygiena odchovu mláďat	208
Tlumení tuberkulosy mladého skotu	210—213
Bangova methoda tlumení tuberkulosy skotu. — Oster- tagova methoda tlumení tuberkulosy skotu. — Očkování tuberkulinem ku zjištění tuberkulosy.	
Hygiena chovu drůbeže	214—216
Chov slepic. — Chov hus. — Chov kachen. — Holubářství.	
Stáří zvířat	217
Ochrana zvířat	218
Postroj	221
Podstata nakažení a nákazy	227
Tab. III. Nejčastěji pozorované makroskopické zárodky choroboplodné u zvířat domácích	229
Tab. IV. Nejčastěji pozorované choroboplodné mikroby z říše živočišné	232
Tab. V. Mikroby z říše rostlinné	234
Desinfekce	242
Fyzikální prostředky desinfekční	242
Chemické prostředky desinfekční	243
V praxi užívané prostředky desinfekční	246
Tab. VI. Přehled působivosti nejobvyklejších desinfekč- ních prostředků	259
Imunita a ochranné očkování	261
Druhy imunity	264
Imunita vrozená	264
Imunita získaná	265
Sebeobrana těla zvířecího proti mikrobům a jich jedům	266
Fagocytosa	268
Toxiny, alexiny, opsoniny, plakiny, aggressiny	268
Antitoxiny, agglutininy, Ehrlichova teorie	270
Lysiny	271
Precipitiny	273
Imunita zděděná	273
Imunita získaná přirozeně	274

Imunita získaná uměle	275
Orgány, krev nebo výměšky zvířete nakaženého	276
Kultury bakterií seslabené	278
Umrtvené kultury mikrobů	281
Extrakty z bakterií	282
Passivní imunisace serem krevním zvířat imunních	283
Simu'tanní očkování	286
Bakterie jiné nemoci nebo jich produkty	288
Očkování látkami nebakteriálními	288
Aplikace látek očkovacích	283
Profilakse	290
Příčiny, sídla, cesty a způsob jich šíření	290
Zjištění a ohlášení nákazy úřadům	292
Volba a odebírání materiálu ku zkoumání	293
Všeobecné předpisy	293
Speciální předpisy	294
Neškodné odstranění zdechlin zvířat nakažených, odstranění a ničení látek infekčních, výmětů a výkašů	297
Ošetření poranění zvířete	301
Karantena, kontumace, dozor na trhy a obchod se zvířaty a surovinami	302
Ochrana cest, silnic, dopravních prostředků a stájí před zamorením	305
Oddělení zvířat nemocných od zdravých a ochranné očkování	307
Tabulka VII. Nejčastější nakažlivé nemoce zvířecí	308
